

М.Х. 97—98 (8506—8507). 1999 онд. Бэлдсэн мөмөн 25 күнэ. Суббота. Саяната—1 солд. 10 харчы.

БАЛАҒАН ЫЙЫН 27 КҮНҮГЭР
Саха Республикатын
государственной
Суверенитетын туһунан
Декларация
ылыллыбыта
9 сылын туолар

N. NIKOLIEV

ууус далайтатан баһылыгын солбуйаачын

СОЮЗНАР

хэм мэтчирэнгээх буолла, кэчээри тахсыыта үчүгэй. Ошон ылах үүтө тарда илик. Сайымгычкы туттара олоһоллор.

ИНТЕРНАТ-ОСКУЛАБА

Д. П. Корнин аятынан ЧРОСНО-га үүмүт үрөх дыйлыгы V—XI кылаастарга республика аралас мунуктарынан 90 оёну эбии маллылар. Оёлор нууча тылыгы, математикада, физикада энэмен туттардылар. Оскуолада үрөнөр дьолго чулууттан-чулуулар тыгыттылар. Быйыл манча тохсустарга гуманитарнай кылаас—нууча, омок тылларыгы, историгда, педагогическай, биологияда ушча спорка чыгыттан үрөнөтү аттэнэ политехническай кылаастар аһылынылар. Омон бу үрөх дыйлыгы интернат-оскуолада бгыта 500 оё үрөннө. Асыгыт үрөх дыйлыгыт оскуоланы 52 оё бүтөрбөтө. Кынылэртэн 26-дара үрдүк үрөх студентара буоллулар. Ол курдук, кыныл көмүс медальетка Саша Адамона Москватаагы экономическай институтка, Стена Борисов Санкт-Петербурдаагы инженерной-экономическай институтка, Маша Федорова Кабаровскайдаагы госуниверситет филологическай факультетыгар, сүүрүк Слава Громов Санкт-Петербурдаагы филанультурнай академияда үрөнө кырдылар.

Оскуолааа үгүс сипа учуутал кзллэ. Ол ынгэр Рос-
син үөрэдариинтин туягува, үрдүк категориялаах ма-
тематика учуутала, сапта технологиянан, кумлаан үө-
рөтин ыымматынан үлэлиир Егор Афанасьевич Смир-
ников, информатика учууталынан Мэнгэ-Хыгаластан
Артур Анатольевич Аргунов уонна СГУ саха тылын
салаатын ыкшыл дипломуна бүтэрбит Саргылава
Нюргустановна Пермьякова подколлектин састаабын
хапталгылар.

М. ГЕРАСИМОВА

Хангалас улауһун кулубата Соннуруон Сыранов бую-
буга. 1827—1838 сылларга Саха-сиригэр «Степной ду-
на» төрүттэ сыдьыбыта.

Бастагы кулуба талданалытын, «Степной дума» тэрлештиги сийлини—бу Саха государственни тэрлештиги бастагы ботчумнаах холонуу этэ. Саха сирини государственни олохтуурга иккис холонуу М. К. Аммосов, П. А. Ойуунускай автономияны государство быһымынан тэрлээрэ сымал сүрүк туруорунан, үлэни-хамнаһы нилээн-сидалаан барбыттара буолбута. Ол көрүһүнүкүн минниэхтэр этилэрэ: Саха АССР бастагы Конституциятын 1926 сыллаахха барыла уонна ССРС НА 1925—1930 ос, экспедициятын үлэтин түмүктөрүгэр олохуран оҥоһуллубут хотугу кыраай илэкилии түстүүр сэттэ сыллаах былээн. Ол эрэрди П. А. Ойуунускай байылыктаах комиссия өтөрбүт Конституциятын барылын дайду сокуону таһаарар урдукү органа биһирэһинэтигэр, Онтон М. К. Аммосов—сидалатынны оҥоһуллубут сэттэ сыллаах былээн эинэ олоххо таһаарбута.

[illegible]

суобаастаахтыг үлүүхүйг үлэлзэтилэр, ухуйаан дымата айнаа бүтэн үлэгэ кинрэрэгэр эрэнг үсэсэтилэр. Ис тэриллэгэр, мнэбэл, оодолор тооннуурдарын булууга нэиндхик дьаһалтата үлэлэлэр.

Сайнгүйн бэлдэвчлэлтэй хүнс-дүүгдэг махна өс-сө жинг сууд бичүүмнэх сүтүүлн баар буулга. Ол нурдуг, өбөрч-бадараан буолар суулдариан шөфтөөх тэртэллэрэ УПСЭО (начальник Г. В. Смирнов) хярдариата ахсаан биймүүлн буор жууа, дэхсэлээн өгсөрөн бирда. Михаил Посельский биргэдүүрдөөх бу тэртэлт механизатордарыгэр өлөхтөөхтөр махтал-дана үдэхэн.

Сиббэс—бипр суол кыһаллаларо. Хайахсыт—Хадаар телефон линията сангалыы тардыллан бу күнүргө түмүктөнөт эрэр. Нөһүлүсүннэ бөйүтүн көрүһэ, көмүтүтүн бэрэбинэлэрин хаачыыһа, «Сахателеком» ТУП филиалын кытары хардарыта ахсаан быһыматынан дуоҕабардаһан бу үлэни тэрийбитин түмүгүр түөртүс сыл устата уларытыллыбыкка түрбүт линия соргүтүлүннэ. Онон телефонунан сиббэс туруктаах буолуута ситиһилиннэ.

«ДЛААРБААНГАР» САНГА КИРЭНИЛЭРЭ

СР Президийн ситимгэр илрлэт баазай бааһинай хайаайыстыбаларыттан биридэстэрэ—Кытаанахтаабы «Дээрбиг» бааһиний хайаайыстыбата. Бу хайаайыстыба бас билиитигэр 20 манар мях, 20-тэй тахса сибинишье, сылгы үөрэ баазалар. Хайаайыстыба баһылыга Егор Егорович Владимиров бурдук, сахар, уматык курдук күшүөдү олоххо быһаарар суолталар бородуусталары булан, чааһынай малтан эиһүүтү тууга утумнаахтык үлэлэстэ. Ити түмүтэр 40 тонна үүтү «Чурапчы» кооперативка туттарда. Күһүмүтү

1990 снл балаан айын 27 күнүгэр республика то-
сударственной Суверенитетин туһунан Декларация
үөрүүдэхтик ивнтлиирцилибитэ. Онтон быыбардар
булаан Президент табылыбытын күүһиттэн 1991 с.
ахсынньы 27 күнүттөн бэйэхэ Президент былааһа
олуктоһомута, Бу бэйэтин кэмигэр Саха сирин олох-
тоохторугар аргодойдох кэмгэр этилэр, Суверенитеты
биллэрин, Президент былааһын олохтобул—балар
этилэр государственны тэринни, дэки сүтүэн суолталаах
күрөһиттэрэ, Ити атаа, былар-былыргыттан Саха сир
дэн ааттанар хоту дойдута ааи бастаан государство
тэриллэбитин баар буолбут чэххэ быһыытынан би-
лэминниит

Түүх барьта гурдо-гурдта суух булбалт. Бэлхиги өбүгдэлэрт Тыгын сагдтан государство курдун тэрэһини ситиһэргэ холонон көрүүлэрэ асторияттан биллэр. Тыгын сахалары биир государствога түмэри турунуута, тастан кэлбит халыг күүстэргэ тийэ да саба өбүстэрдар, саха өөрүөгүн ортохугар умнуута хаалбатада. Икки үйэ анараа өгтүгэр бастаан Мана-ры Баһымаан, онтон Софрон Сыранов, Сөлөн Арды-маан күн ыраахтаагыга үгэи-сүтэн саханы саха-лытүүлүүргү, улуустары тэрийтэриһини, улуус баһы-лыктары талларымын, Саха сириг дыйаһайр үрдүкү дуоһунаска сахалыы билэр кинини эбэтэр саханы ара баһылыгынын талары туруорсубут уонна онтон со-рдуу ситиспит сууу өгөлөөхтөр. Итинн таһынан тү-бүнн арыһаатарга, сир түктэтигин сахалыы мытарга, сахаларга аһаан учидиһе аһарга диял, онтон да атын улахан суолтааһах туруорсуулар тирдэллибиттэрэ. Ити барыта суола-һиһа суох аһаһатада. 1792 сыл сэттисини 17 күнүгэр Саха уобалаһын баһылытын та-даны мытыллыһыта Саха сириг бастагы кулубатыһа

ПОДПОЛКОВНИК Н. Н. Ефремов 1 салабар «Өрүүм» бал-
лиадай ханайыстыбата бийим сайим 62 оту туруор-
бута.

Хонхилогтоох огтуутар атырдыах мыйан 25 күнүттөн бурдук хомуурулар турумуттара. Ыйымаларыттан, 204 гектар ненинээх бааһынаттан, ядовольнунан барыта 2.0 тонна бурдугу хомуйдулар. Үүнүүлэрэ биир гектар сиртөн ортотунан 13 центнер буолла. Ол аһыгыр туучча бааһыматыттан 9, Кыңдалтан 18 центнери бастардылар. Комбайнердарынан К. К. Капрымов, М. Н. Ефремов үлэээтчилэр. Хомуллубут бурдугу Д. Д. Ефремов, Д. Н. Ефремов уонна В. Р. Литвинцев икки 150-шаах, биир «Беларусь» тракторынан туту-танан истилэр. Уматыгынан уонна саппаас чавыһынан көмүгөр эрдэ хааччыллаа, хомуур үлэтэ харгыстамыа-та. Үлэни сүрүннээһинигэр бааһынара ор дыл үлээт-бит оһууттаах механизатор Дмитрий Ефремов оруолу улахан. Бурдугу үүннөрөөччилэр бааһына харабылла-рыгар В. Ф. Платонова уонна Н. Е. Давыдова үтүө-схобастаах үлэхэрин иһин махталлаллар.

Баһынайдар билигин бурдугу марафоннасына, ыскалаттаанына үзлүк сыйдаалар. Салгы күнүмүзү хорутууга түрүмүздө.

А. СЛЕПЦОВ.

УБУДААН ДЫЭТИН ТУТАЛЛАР

ХАЙАХСЫТ. Одо аймах уйнаа одо спордун шалгарынан бийэл саас ийжинэк оходун мунхага сааа уһууаан дыһетин тутууну народнай тутуу бийматанан ыһтарга бийаарбыта. Тутуу үбө хамнас срутууар тэрнэлэлэртин тардыллан, сайын устата 12 метр туоралаан, 20 метр усталаан уһууаан дыһетин көндөйө өтүлгөн бүтө.

Виктор Антонович Дорофеев сайлагчдылаах элти
киһилээх биригээдэ дьэно, «хамнаспыт кыра» дьэно
мыымманка, кийиллээх үтүөр көлүөнэтэни түбүгөр үтүөр

Автор суртгар этигээр
салхи редакция тооцоогийг
мэддэг сэтгүүлч буйдагтай.
Суртгал ийнхээр чөлөөт
нэрлэгдэхийг хүснэ.
Энэ автор түү байхыг хүснэ.